

MUNI
ARTS

**Mezi antickou a středověkem:
(375–568)**

Prof. PhDr. Martin Wihoda, PhD.
Faculty of Arts
Masaryk University
Czech Republic

**Římská říše za císaře Trajána:
Barbarští Davidové a civilizovaný Goliáš?**

„Osudový“ rok 410

Dvě koncepce správy říše

Stilicho vojenským velitelem na Západoří, od roku 395 poručík Arcadia a Honoria

Arcadius poručnictví odmítl, postupná romanizace východních legií

402: první vpád Visigótů do Itálie
407: dohoda Stilicha s Alarichem
408: Stilicho zavražděn

24. srpen 410: dobytí Říma

Germáni a Římané: Společenství jaksepatří?

„Mizející“ impérium

407: vyklizena Británie
411: staženy legie ze Španělska
432: staženy posádky z Afriky

Po roce 400 známe řadu jmen vojenských velitelů, ne však zmínky o římských legiích

Magister militum praesentalis:

Arbogast	388–394
Stilicho	395–408
Konstancius	411–421
Castinus	423–425
Felix	425–430
Aëtius	430–432/433–454
Ricimer	457–472
Gundobad	472–473
Orestes	475–476
Odoakar	476

„Legendární“ rok 476

Vojenský správce císařství (*magister militum praesentalis*) Orestes dosadil na trůn svého syna Romula Augustula

srpen 476:
Orestes zavražděn, Romulus Augustulus sesazen, ale mohl se jako soukromá osoba uchýlit do jižní Itálie

Odoakar odmítl císařský titul, požádal císaře Zenona o titul vojenského správce (*magister militum*)
Sám přijal titul krále.

480:
V Dalmácii zavražděn poslední západořímský císař Julius Nepos

„Barbarská“ království

Přejímání římských tradic a zvyklostí:

- obnova veřejných budov
- jmenování senátorů
- „adventus“ roku 500
- uplatňování římského práva (Boethius)

Císařský dvůr chápal vyklizení provincií jako dočasné opatření

**Středomoří a evropský Západ
mezi léty 375–576**

Příklad pars pro toto:

Vizigóti a Regnum Tolosanum (418/507–711)

410 † Alarich

- Nástupcem zvolen jeho švagr Athaulf
- Uzavřel spojenečství s císařem Honoriem
- Přesun do Galie, obsazení Aquitánie
- Jmenován římským prefektem pro Galii
- Oženil se s Honoriovou sestrou Gallou Placidii

Střet s Vandaly, dobytí Hispánie

Regnum Tolosanum (podle Toulouse)

Do roku 476 formálně uznávali římskou nadvládu

Po roce 500 spory s Franky

Bitva u Vouillé (507)

Vizigóti se museli stáhnout do Hispánie

Přechodná závislost na Ostrogótech

„Renovatio imperii“
císaře Justiniána (527–565)